

Հարց

Առևտրի հարկ վճարող համարվող կազմակերպությունը 11.01.2022թ. «Ա» կազմակերպությունից ձեռք է բերել 100.0 հազար դրամի ապրանք՝ վերավաճառքի նպատակով: 05.03.2022թ. նույն կազմակերպության կողմից դուրս է գրվել նվազեցվող ճշգրտող հարկային հաշիվ՝ 15.0 հազար դրամի չափով (մատակարարման ամսաթիվը նշվել է 05.03.2022թ.): Առևտրի հարկ վճարող կազմակերպությունը 100.0 հազար դրամի ձեռքբերման 2 տոկոսը նվազեցրել է հունվար ամսվա առևտրի հարկի հաշվարկում: Արդյոք ճշգրտող հաշվի դուրսգրումից հետո առևտրի հարկ վճարող կազմակերպությունը պետք է ճշգրտի հունվար ամսվա առևտրի հարկի հաշվարկը և նվազեցնի ձեռքբերման 15.0 հազար դրամը:

Պատասխան

«Առևտրի հարկի մասին» օրենքի 8-րդ հոդվածի 1.1-ին մասի համաձայն՝ հաշվետու ժամանակաշրջանի համար հարկվող օբյեկտի մասով օրենքով սահմանված դրույքաչափով հաշվարկված առևտրի հարկի գումարը նվազեցվում է տվյալ հաշվետու ժամանակաշրջանում անմիջական վաճառքի նպատակով ձեռք բերված ապրանքների գծով կատարված՝ Արցախի Հանրապետության կառավարության կողմից սահմանված փաստաթղթերով հիմնավորված ծախսերի (ներառյալ՝ ԱԱՀ-ի, ակցիզային հարկի և (կամ) բնապահպանական վճարի գումարները), ինչպես նաև Արցախի Հանրապետություն ներմուծված ապրանքների մասով ներմուծման մաքսային հայտարարագրերում արտացոլված մաքսային արժեքի, հաշվարկված մաքսատուրքի, ԱԱՀ-ի, ակցիզային հարկի և (կամ) բնապահպանական հարկի հանրագումարի կամ ներմուծման հարկային հայտարարագրերում արտացոլված՝ ԱԱՀ-ով հարկման բազայի, հաշվարկված ԱԱՀ-ի, ակցիզային հարկի և (կամ) բնապահպանական հարկի հանրագումարի երկու տոկոսը կազմող գումարի չափով: Եթե նշված նվազեցումներից հետո առևտրի հարկի գումարը կազմում է հարկվող օբյեկտի մեկ տոկոսից պակաս գումար, ապա ապրանքներ ձեռք բերելու ծախսերի գծով նվազեցումը կատարվում է այն չափով, որ առևտրի հարկի գումարը կազմի հարկվող օբյեկտի մեկ տոկոսը: Ըստ այդմ, ապրանքի մատակարարման գործարքի ճշգրտման դեպքում գործարքի կողմ հանդիսացող առևտրի հարկ վճարողը պարտավոր է գործարքի ճշգրտման արդյունքում արտացոլել հիմնական գործարքի կատարման օրը ներառող հաշվետու ժամանակաշրջանի համար հարկային մարմին ներկայացված առևտրի հարկի հաշվարկում: Տվյալ օրինակում առևտրի հարկ վճարող կազմակերպությունը հունվար ամսվա ճշգրտված առևտրի հարկի հաշվարկում կնվազեցնի 85.0 հազար դրամի ձեռքբերման 2 տոկոսը:

Հարց

Առևտրի հարկով հարկման կարգից հարկման ընդհանուր կարգին անցնելու պահից իրացման շրջանառության նկատմամբ հաշվարկված ԱԱՀ-ի գումարներից հաշվանցվում են, արդյոք, առևտրի հարկ վճարող համարվելու ժամանակահատվածում մարակարարների հարկային հաշիվներում առաձնացված ԱԱՀ-ի գումարները:

Պատասխան

Ոչ: «Առևտրի հարկի մասին» օրենքի 14-րդ հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն՝ առևտրի հարկով հարկման կարգից ընդհանուր հարկման կարգի անցնելու պահից իրացման շրջանառության նկատմամբ հաշվարկված ԱԱՀ-ի գումարներից չեն հաշվանցվում առևտրի հարկ վճարող համարվելու ժամանակահատվածում մատակարարների հարկային հաշիվներում (ներմուծման դեպքում մաքսային հայտարարագրերում) առանձնացված ԱԱՀ-ի գումարները:

Հարց

Առևտրի հարկ վճարողը կարո՞ղ է, արդյոք, իր կողմից մատակարարվող ապրանքների դիմաց գնորդի պահանջով դուրս գրել հարկային հաշիվներ:

Պատասխան

«Առևտրի հարկի մասին» օրենքի 13-րդ հոդվածի համաձայն՝ առևտրի հարկ վճարողներն իրենց կողմից մատակարարվող ապրանքների դիմաց կարող են հարկային հաշիվ դուրս գրել, եթե դրանց համար «Ավելացված արժեքի հարկի մասին» օրենքով սահմանված կարգով մատակարարների կողմից ներկայացված են հարկային հաշիվներ (ներմուծման դեպքում՝ ներմուծման հայտարարագրեր): Ընդ որում, առևտրի հարկ վճարողների կողմից դուրս գրվող հարկային հաշիվներում նշված ավելացված արժեքի հարկի գումարը չի կարող գերազանցել մատակարարների կողմից ներկայացված հարկային հաշիվներում (ներմուծման դեպքում՝ ներմուծման հայտարարագրերում) առանձնացված ավելացված արժեքի հարկի գումարը:

Անհրաժեշտ է ի նկատի ունենալ, որ յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի (ամսվա) սկզբին տվյալ տեսակի ապրանքային մնացորդի բացակայության դեպքում կուտակված ավելացված արժեքի հարկի գումարները հանվում են հաշվառումից, և հարկ վճարողին իրավունք չի վերապահվում դրանց չափով դուրս գրել հարկային հաշիվներ՝ հետագա հաշվետու ժամանակաշրջանում ձեռքբերված նույն տեսակի ապրանքներ մատակարարելիս:

Հարց

Հաճախորդին նվիրաբերվող «Կուտակային» քարտում յուրաքանչյուր գնման դիմաց կուտակվող միավորները համարվու՞մ են, արդյոք, իրացված ապրանքի դիմաց կատարված զեղչեր և առևտրի հարկը ո՞ր գումարից պետք է հաշվարկվի:

Պատասխան

«Կուտակային» քարտում կուտակվող միավորները չեն դիտվում որպես հաճախորդին տրվող զեղչեր, այսինքն՝ վաճառվող ապրանքի գնի փոփոխություն տեղի չի ունենում, և հետևաբար առևտրի հարկը հաշվարկվում է վաճառված ապրանքի գնից:

Հարց

Առևտրի հարկ վճարող համարվելու ժամանակաշրջանին վերաբերող՝ հարկ վճարողի կատարած ծախսերը հարկման ընդհանուր կարգին անցնելուց հետո ենթակա՞ են, արդյոք, նվազեցման:

Պատասխան

«Առևտրի հարկի մասին» օրենքի 9-րդ հոդվածի համաձայն՝ առևտրի հարկ վճարողը եկամուտների և ծախսերի հաշվառումն իրականացնում է համապատասխանաբար ելնելով իր կողմից եկամուտների ստացման իրավունքը ձեռք բերելու կամ դրա համար այդ ծախսերը ճանաչելու պահից (հաշվեգրման եղանակ)՝ անկախ եկամտի փաստացի ստացման կամ վճարումների իրականացման ժամկետից, հետևաբար առևտրի հարկով հարկման կարգից հարկման ընդհանուր կարգին անցնելիս ստացվող եկամուտներից չեն նվազեցվում առևտրի հարկ վճարող համարվելու ժամանակաշրջանին վերաբերող ծախսերը:

Հարց

Առևտրի հարկ վճարողների կողմից «Առևտրի հարկի մասին» օրենքի պահանջների խախտումով դուրս գրված հարկային հաշիվներում առանձնացված ավելացված արժեքի հարկի գումարները ի՞նչ ժամկետներում են պարտավոր վճարել բյուջե:

Պատասխան

Առևտրի հարկ վճարողները «Առևտրի հարկի մասին» օրենքի 13-րդ հոդվածի 2-րդ մասի պահանջների խախտումով ավելացված արժեքի հարկի դրույքաչափի և գումարի վերաբերյալ նշում կատարելու դեպքում պարտավոր են առանձնացված ավելացված արժեքի հարկի գումարը վճարել պետական բյուջե առևտրի հարկի վճարման ժամկետում (մինչև հաշվետու ժամանակաշրջանին հաջորդող ամսվա 20-ը): Ընդ որում, բյուջե վճարման ենթակա ավելացված արժեքի հարկի գումարները արտացոլվում են առևտրի հարկի հաշվարկում:

Հարց

Խանութի միջոցով առևտրական գործունեություն իրականացնող ոչ առևտրային կազմակերպությունը կարո՞ղ է, արդյոք, գործունեության այդ մասով համարվել առևտրի հարկ վճարող:

Պատասխան

Ոչ, քանի որ «Առևտրի հարկի մասին» օրենքի 4-րդ հոդվածի համաձայն՝ առևտրի հարկ վճարող կարող են համարվել միայն առևտրական գործունեություն իրականացնող առևտրային կազմակերպությունները և անհատ ձեռնարկատերերը՝ օրենքի նույն հոդվածով սահմանված պայմաններին բավարարելու դեպքում: